

BUDUJEMY

POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO

1918-1919

NOWE MUZEUM

Wielkopolskie
Muzeum
Niepodległości

HAROMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU

- czerwiec 2018 *Nowe Muzeum przy Wzgórzu św. Wojciecha* – podjęcie decyzji o lokalizacji
- grudzień 2018 *Kto zaprojektuje Nowe Muzeum* – ogłoszenie konkursu architektonicznego
- lipiec 2019 *Tak będzie wyglądać Nowe Muzeum* – WXCA wygrywa konkurs na projekt
- styczeń 2021 *Odbieramy projekt budowlany* – zakończenie I etapu projektowania
- październik 2021 *Mamy pozwolenia na budowę Nowego Muzeum*
- grudzień 2021 *Kończymy projektowanie budynku* – odbiór projektu wykonawczego
- grudzień 2021 *Taką historię opowiemy w Nowym Muzeum* – zakończenie pracy nad scenariuszem wystawy stałej
- czerwiec 2022 *Kto zaprojektuje wystawę w Nowym Muzeum* – ogłoszenie konkursu na projekt ekspozycji
- czerwiec 2022 *Kto wybuduje Nowe Muzeum* – ogłoszenie przetargu na generalnego wykonawcę
- 27 grudnia 2022 *Tak będzie wyglądać wystawa w Nowym Muzeum* – rozstrzygnięcie konkursu na projekt ekspozycji
- 27 grudnia 2022 *Budujemy* – podpisanie umowy z generalnym wykonawcą
- I kwartał 2024 Zakończenie prac nad projektem wystawy w *Nowym Muzeum*
- II/III kwartał 2024 Rozpoczęcie prac nad wystawą stałą
- II kwartał 2025 Zakończenie robót budowlanych
- IV kwartał 2025 Zakończenie prac przy wystawie stałej
- 27 grudnia 2025 *Otwieramy Nowe Muzeum* – zapraszamy

Budżet Projektu w latach 2017–2021:

Miasto Poznań – 5 200 000 zł

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 840 000 zł

Powstanie wielkopolskie to jedno z najważniejszych wydarzeń w historii naszego miasta i regionu. To część naszej tożsamości, dziedzictwo, o które musimy dbać. Dlatego dziś zależy nam na tym, by pokazać mieszkańcom Poznania, województwa i całej Polski znaczenie powstania wielkopolskiego, podkreślić jego rangę w historii naszego państwa. Tak ważna tematyka zasługuje na godną oprawę. Nowoczesny budynek muzeum będzie kolejnym – po nowej siedzibie Teatru Muzycznego – obiektem, który może się stać architektoniczną wizytówką naszego miasta.

JACEK JAŚKOWIAK

Prezydent Miasta Poznania

NA CO DZIEŃ PRACA, W CHWILACH PRÓBY ZWYCIĘSTWO

Pprzed nami wielkie dzieło, które po ponad 100 latach oczekiwań może zrealizować nasze pokolenie – zbudujemy Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 na miarę jego zwycięstwa.

Trzy lata temu Wielkopolskie Muzeum Niepodległości stanęło przed niezwykle szansą na upamiętnienie zwycięskiego zrywu niepodległościowego, jakim było powstanie wielkopolskie. W setną rocznicę jego wybuchu, w 2018 roku, narodziła się idea wzniesienia nowej siedziby muzeum, które w atrakcyjny, nowoczesny sposób utrwali i rozpowszechni wiedzę o fenomenie wielkopolskiej drogi do niepodległości. To wielkie wyzwanie podjął mój poprzednik, obecnie dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki. Poparcia udzieliły bez wahania Miasto Poznań oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Znalaziono piękną lokalizację, w wyniku konkursu wybrano projekt nowego muzeum; spośród ponad pięćdziesięciu nadesłanych z Polski i zagranicy prac wybrano warszawską pracownię architektoniczną WXCA. Dziś nikt nie ma wątpliwości, że

sprawą wszystkich Polaków, wręcz narodowym i patriotycznym obowiązkiem jest godne i atrakcyjne upamiętnienie tego wyjątkowego pod wieloma względami wielkopolskiego marszu ku Niepodległości, zwieńczonego zwycięstwem. Kropkę nad i postawił Prezydent RP Andrzej Duda, który

odpowiadając na oddolną, obywatelską inicjatywę sześciu poznańskich instytucji i stowarzyszeń, w tym Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, skierował do Sejmu projekt ustawy ustanawiającej 27 grudnia nowym świętem państwowym – Narodowym Dniem Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. Ustawę przyjętą przez obie izby parlamentu w pełnej zgodzie, przez aklamację, Prezydent Andrzej Duda podpisał uroczystie w dniu 23 listopada 2021 roku w historycznym miejscu, w hotelu Bazar w Poznaniu. Mamy gotowy projekt budowlany, grupa wybitnych historyków przygotowała scenariusz wystawy stałej, jest pozwolenie na budowę,

a co najważniejsze – szerokie, stale rosnące poparcie społeczne dla nowego muzeum. Szybkie, odpowiedzialne stworzenie dobrego montażu finansowego daje realną szansę na zbudowanie nowej siedziby do grudnia 2025 roku.

Dewiza, która przyświeca działalności Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, a także nadaje właściwą perspektywę planowanej inwestycji brzmi: Na co dzień praca, w chwilach próby zwycięstwo!

PRZEMYSŁAW TERLECKI

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości
w Poznaniu

MUZEUM – PRZESTRZEŃ SPOTKAŃ

Chcieliśmy zaproponować stworzenie wyjątkowej przestrzeni spotkań, która stanie się ważnym punktem w historycznym sercu Poznania, gdzie mieszkańcy Wielkopolski będą mogli wspólnie celebrować, dyskutować, integrować się, być świadkami historii i tę historię każdego dnia razem pisać. Zaprojektowaliśmy coś więcej niż złożony obiekt, jakim jest muzeum, które łączy w sobie bardzo różne funkcje i odpowiada na potrzeby wielu grup odbiorców.

SZCZEPAN WROŃSKI

architekt, prezes WXCA, współautor projektu

DUCH WIELKOPOLAN

Naszym celem było uchwycić ducha Wielkopolan i stworzyć miejsce, w którym goście muzeum będą mogli poczuć wyjątkową atmosferę współpracy. To jest właśnie ten „idiom Wielkopolski”, który przyczynił się do zwycięstwa w powstaniu wielkopolskim. To wartości, które chcemy pielęgnować i rozwijać tam, gdzie powstanie muzeum upamiętniające to ważne wydarzenie historyczne.

PIOTR ŁOSEK

architekt WXCA, współautor projektu

ARCHITEKTONICZNA PARAFRAZA PIERWSZYCH OSAD

9

Nasza propozycja nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego w Poznaniu jest architektoniczną parafrazą pierwszych grodów, osad, w których tworzyły się pierwsze społeczności; jest nawiązaniem do początków państwa polskiego. Stawiamy na otwartość, wspólne doświadczenie, budowanie głębszych relacji społecznych.

ADAM MIERZWA

architekt WXCA, współautor projektu

WIRTUALNY SPACER

Symboliczny wirtualny spacer odkrywa ciekawostki związane z historią naszego zwycięskiego powstania. Pod adresem www.powstanie.wmn.poznan.pl znajdują się wszystkie informacje związane z planowaną budową nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918-1919, a także aktualności i katalog najciekawszych eksponatów. Na spacer wprowadzają prawnukowie powstańców, którzy przedstawiają ideę towarzyszącą tej wielkiej inwestycji kulturalnej Miasta Poznania. O swojej fascynacji powstaniem, o jego ogólnonar-

dowym znaczeniu i oczekiwaniu na nową siedzibę Muzeum opowiada Julia Czarnul – prawnuczka rysownika i powstańca Leona Prauzińskiego, na którego pocztówkach przedstawiających powstańcze epizody wychowało się całe pokolenie Wielkopolan w dwudziestolecie międzywojennym. Drugą z występujących osób jest Karol Przesławski, prawnuk Stanisława Powalisza, członka POW Zaboru Pruskiego, który po wybuchu powstania wielkopolskiego kierował grupą skautów-gońców przy Dowództwie Głównym Powstania.

IZABELLA DLA WIRTUALNEGO SPACERU

Wirtualny spacer, którego pomysłodawcą jest Stefan Ogorzałek, otrzymał pierwszą nagrodę w konkursie organizowanym przez Fundację Muzeów Polskich pod patronatem Marszałka Województwa Wielkopolskiego – Wydawnictwo Muzealne Roku w Wielkopolsce Izabella 2020, w kategorii działalność promocyjna i marketingowa.

ZBIÓRKA I DAROWIZNY

Poszukujemy pamiątek, które mogą wzbogacić przyszłą ekspozycję. Tych, które pieczołowicie przechowują rodziny powstańców, przekazując z pokolenia na pokolenie wraz z historią udziału w powstaniu dziadka, pradziadka, wujka, cioci... Ale także tych, które odnajdywane są przez przypadek w zakurzonych pudłach na strychu lub w zamkniętych przez lata szufladach. Szukamy rzeczy dużych i drobnych, tych, które towarzyszyły powstańcom na froncie, i tych, które tworzyły tamtą epokę, a więc od fotografii, listów, pamiątek, broni przez kubki, sztuce, fragmenty mundurów i flag po domowe sprzęty codziennego użytku. Dzięki nim zbudujemy klimat epoki, w której nasi przodkowie stali się bohaterami.

ZESPÓŁ NOWE MUZEUM TWORZĄ:

- Przemysław Terlecki – dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości w Poznaniu
- Tomasz Łęcki – dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu (w latach 2015–2020 dyrektor WMN)
- prof. WSZiB dr hab. Olaf Bergmann
- Zofia Fidelus
- Jan Gruszka
- Monika Kulupa
- Robert Maciejewski
- Stefan Ogorzałek
- Jan Szymański
- Anna Wasielewska
- Marcin Wiśniewski
- dr Piotr Grzelczak
- arch. Maciej Jakubowski
- Alicja Knast
- dr Michał Krzyżaniak
- Agnieszka Kunicka-Goldfinger
- Jarosław Łuczak
- Michał Wysocki
- prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek
- prof. dr hab. Janusz Karwat
- dr Zdzisław Kościański
- prof. UAM dr hab. Przemysław Matusik
- Pracownia Projektowa WXCA
- FPSystem – wsparcie informatyczne programem Ekspozeo
- Konsultacje muzealne: Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie, Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu, Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku, Muzeum Emigracji w Gdyni, Muzeum Historii Gdyni, Muzeum Historii Polski w Warszawie, Muzeum Katyńskie w Warszawie, Muzeum Krakowa, Muzeum Narodowe w Szczecinie – Centrum Dialogu Przełomy, Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku, Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach, Muzeum Śląskie w Katowicach, Muzeum Warszawy

PLAN SCENARIUSZA EKSPOZYCJI NOWEGO MUZEUM POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1918–1919

1. WIELKOPOLSKA I WIELKOPOLANIE W LATACH 1793–1914

- Upadek Rzeczypospolitej. Wielkopolska w latach 1793–1815
- Polityka zaborcy i polski opór
- Praca organiczna oraz jej wpływ na procesy modernizacyjne w Wielkopolsce

2. I WOJNA ŚWIATOWA A WIELKOPOLSKA

- Wojna totalna a Wielkopolska
- Indywidualne i zbiorowe losy Wielkopolan na frontach I wojny światowej
- Wielkopolskie życie w ich „małych ojczyznach” w latach 1914–1918: problemy dnia codziennego, kontynuacja tradycji pracy organicznej i początek konspiracji niepodległościowej

3. POWSTANIE WIELKOPOLSKIE 1918–1919

- Od konspiracji do polskiej władzy
- „Symbol idei”. Ignacy Jan Paderewski w Poznaniu i wybuch powstania wielkopolskiego
- „Zaskoczyć i zwyciężyć”. Suma „lokalnych powstań” na wielkopolskiej prowincji
- Wojska wielkopolskie i wojna (wielko)polско-niemiecka
- Zwycięski rozejm. Trewir i Wersal

4. WIELKOPOLANIE W WALKACH O GRANICE II RP

- W bitewnym zgiełku. Na frontach walk o granice II RP
- Wielkopolski wkład w rewindykację ziem przyznanych Polsce traktatem wersalskim
- „Spichlerz” Rzeczypospolitej. Wielkopolska jako zaplecze walk o granice II RP

5. „TRZECIA STOLICA”. POZNAŃ I WIELKOPOLSKA W II RP ZJEDNOCZENIE – WIELKOPOLSKA POLITYCZNA

- Powszechna Wystawa Krajowa – Wielkopolska społeczno-gospodarcza
- Uniwersytet Poznański – Wielkopolska naukowo-kulturalna

6. PAMIĘĆ POWSTANIA

- Pamięć żywa (1919–1939)
- Pamięć zakazana i martyrologia powstańców wielkopolskich (1939–1945)
- Pamięć zawłaszczana; pamięć odzyskana (1945–1989; 1989–2019)

PREZYDENT RP ANDRZEJ DUDA WSPIERA BUDOWĘ NOWEGO MUZEUM POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO 1918-1919 W POZNANIU

Fot. Alisa Mazur-Sykulska

Podczas uroczystości w Pałacu Prezydenckim dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości Przemysław Terlecki, w obecności Zastępcy Prezydenta Miasta Poznania Jędrzeja Solarzkiego, przekazał Prezydentowi RP wizualizację projektu nowej siedziby muzeum. Prezydent RP zadeklarował swoje osobiste wsparcie i zaangażowanie. Jak podkreślił, to ważne nie tylko dla Wielkopolski, ale także dla całej Polski muzeum oraz historia zwycięskiego powstania wielkopolskiego, o której ma w atrakcyjny i nowoczesny sposób opowiadać jego ekspozycja, wymagają wsparcia finansowego ze strony państwa, dobrej współpracy i śmiałych decyzji.

27 GRUDNIA NARODOWYM DNIEM ZWYCIĘSKIEGO POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO

W historycznym miejscu, w poznańskim hotelu Bazar, Prezydent RP Andrzej Duda 23 listopada 2021 roku uroczystie podpisał ustawę ustanawiającą nowe święto państwowe – Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. Pomysł ustanowienia nowego święta ujrzał światło dzienne 11 czerwca tego roku, powstał z inicjatywy: Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości w Poznaniu, poznańskiego oddziału Instytutu Pamięi Narodowej, Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski, Fundacji Zakłady Kórnickie i Muzeum Narodowego w Poznaniu.

6 września autorów tej oddolnej, obywatelskiej inicjatywy wraz z towarzyszącymi im przedstawicielami środowisk samorządowców, społeczników, pasjonatów historii, lokalnych patriotów przyjął Prezydent Andrzej Duda, który podczas uroczystości w ogrodach Pałacu Prezydenckiego zadeklarował niezwłoczne podjęcie inicjatywy ustawodawczej i już po tygodniu skierował do Sejmu stosowny projekt ustawy.

1 października Sejm jednogłośnie opowiedział się za ustanowieniem nowego święta, niecały miesiąc później, 28 października, w podobnej, bardzo dobrej i podniosłej atmosferze, prezydencki projekt ustawy przegłosował przez aklamację Senat.

Fot. Marek Borawski KPRP

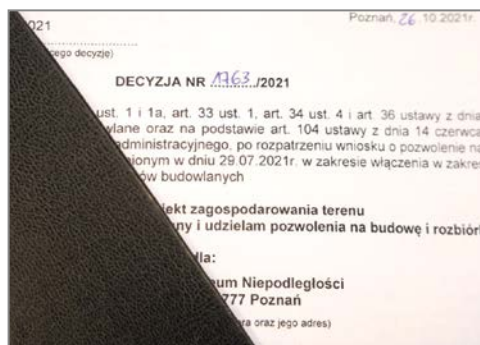

MINISTERSTWO KULTURY WSPIERA INICJATYWY WAŻNE DLA POLSKI

Ministerstwo Kultury od początku deklaruje gotowość współfinansowania budowy nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919. Dotychczas MKiDN wsparło głównie prace przygotowawcze, dofinansowując projekt kwotą 840 tysięcy złotych. Projekt wirtualnego

spaceru po przyszłym muzeum sfinansowano w 2020 roku ze środków MKiDN w ramach programu „Kultura w sieci”. W specjalnym folderze ministerstwo wskazało zrealizowane i planowane inwestycje muzealne, wśród których znalazło się nowe Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

SIEĆ NOWOCZESNYCH MUZEÓW

Prezydent Miasta Poznania 26 października 2021 zatwierdził projekt architektoniczny i wydał pozwolenie na budowę nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919

Grafika pochodzi z materiałów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

*Rozmawiając o Wielkopolsce i Poznaniu, często mówi się o Waszej skuteczności. Dowodem tego jest to spektakularne, zwycięskie powstanie wielkopolskie. Bardzo się cieszę, że w tej chwili, ponad podziałami, współpracując z Miastem Poznań, idziemy w kierunku powołania i zbudowania nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego. To trzeba było zrobić już dawno, dobrze, że w tej chwili podejmujemy to wyzwanie. To jest przejaw aktywności lokalnej społeczności i tutejszych instytucji współpracujących z urzędami centralnymi. Jako ministerstwo jesteśmy odpowiedzialni za wspieranie inicjatyw ważnych dla całej Polski.
(wypowiedź dla TVP3 Poznań, 7.09.2020)*

PROF. PIOTR GLIŃSKI

Wicepremier, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

*Muzeum Powstania Wielkopolskiego jest oddziałem Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości, czyli instytucji należącej do Prezydenta miasta. Rzeczywiście taka deklaracja padła i chcemy wesprzeć budowę pod Wzgórzem Świętego Wojciecha nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Na razie dźwiga to samo miasto jako właściciel (...) Cały czas czekamy na propozycję, jak Miasto Poznań widzi tę współpracę i jak widzi możliwość partycypowania. Uważamy, że z punktu widzenia polskiej polityki historycznej to bardzo ważna placówka. (...) To też bardzo ważne powstanie dla odradzającej się II Rzeczypospolitej i dla całej Wielkopolski.
(wypowiedź dla Radia Poznań, 12.02. 2021)*

JAROSŁAW SELLIN

sekretarz stanu w MKiDN

PODPISANIE LISTU INTENCYJNEGO

Dwa dni przed 102. rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości, 9 listopada 2020 roku, dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu Tomasz Łęcki oraz dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości Przemysław Terlecki podpisali list intencyjny o podjęciu eksperckiej współpracy i udzieleniu wsparcia przy tworzeniu nowego kompleksu muzealnego, w którym powstanie nowoczesna ekspozycja poświęcona powstaniu wielkopolskiemu 1918-1919. Muzeum Powstania Wielkopolskiego będzie instytucją o znaczeniu narodowym.

Wielkopolskie Muzeum Niepodległości, uznając za kluczowe podjęcie szerokiej współpracy z instytucjami i placówkami, które mogą i zechcą udzielić wsparcia przy tworzeniu nowego kompleksu muzealnego, jako pierwszy podpisało list intencyjny o współpracy z Muzeum Narodowym w Poznaniu. Muzeum Narodowe, mogące poszczycić się ponadstuletnią działalnością, zadeklarowało udzielenie wsparcia na polu ochrony i konserwacji zbiorów. Bazując na posiadanych zasobach materialnych, zgromadzonych zbiorach, kompetencjach i doświadczeniu specjalistów z dziedziny muzealnictwa w obu instytucjach, sygnatariusze podjęli wspólne działania, przede wszystkim w zakresie przygotowania i zrealizowania atrakcyjnej, nowoczesnej wystawy stałej nowego muzeum.

Dla nas powstanie to powód do dumy, radość, doświadczenie wielu wielkopolskich rodzin, ale i czyn, który powinien być dostrzeżony szerzej. Chcemy, żeby Wielkopolanie byli docenieni w skali kraju. potrzebujemy narracji o powstaniu, która potrafi zainteresować młodego odbiorcę. To jest kluczowe. To musi być oferta nowoczesna, skierowana do młodego pokolenia, atrakcyjna wizualnie. Mam nadzieję, że nowe muzeum takie właśnie będzie.

MAREK WOŹNIAK

Marszałek Województwa Wielkopolskiego

Powstanie wielkopolskie, wielki polski sukces militarny, organizacyjny i polityczny, dopełniający dzieło odbudowy państwa polskiego, nie ma dotąd odpowiadającego swej randze centralnego miejsca upamiętnienia i kultywowania jego tradycji. Taką rolę odgrywają dziś nowoczesne muzea historyczne, stąd idea budowy w Poznaniu Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Ambicją twórców muzeum jest nie tylko zaspokojenie żywych oczekiwań Wielkopolan, ale i ugruntowanie znaczenia wielkopolskiego zrywu w polskiej pamięci historycznej.

PROF. PRZEMYSŁAW MATUSIK

historyk

Kiedy na 100. rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego przygotowaliśmy nową wystawę stałą w Odwachu, wiedziałem, że mimo największych wysiłków nie da się wyjątkowego zwycięstwa i coraz liczniejszych eksponatów z epoki zaprezentować na trzystu metrach kwadratowych. Dlatego zdecydowanie postawiłem na budowę atrakcyjnego muzeum. Nowe Muzeum Powstania Wielkopolskiego musi powstać!

TOMASZ ŁĘCKI

dyrektor Muzeum Narodowego w Poznaniu
(w latach 2015-2020 dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości)

Cieszę się, że wkrótce rozpocznie się budowa nowej siedziby Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Stanie się ono placówką, która w nowoczesny sposób pokaże historyczne doświadczenie Wielkopolan całej Polsce. Powstanie wielkopolskie to przykład nie tylko bohaterstwa, ale także właściwej organizacji i wykorzystania odpowiedniej koniunktury politycznej. Trzeba się tego od poznaniaków uczyć.

ROBERT KOSTRO
dyrektor Muzeum Historii Polski

Muzeum Powstania Wielkopolskiego
111-113 w Poznaniu

O powstaniu wielkopolskim trzeba pamiętać. Człowiek nie może bowiem funkcjonować w życiu społecznym bez świadomości posiadania własnej przeszłości, wyróżniającej go od innych i kształtującej jego tożsamość. Powstanie wielkopolskie było czynem zbrojnym, dzięki któremu Polonia Maior, czyli Macierz Polaków, powróciła - po okresie zaborów - w granice odrodzonego państwa polskiego.

ABP STANISŁAW GĄDECKI

Metropolita Poznański, Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Ustanowienie przez Pana Prezydenta Andrzeja Dudę 27 grudnia Narodowym Dniem Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego jest doskonałą okazją do podjęcia jeszcze większych wysiłków zmierzających do pomyślnego zakończenia prac związanych z budową w Poznaniu nowego Muzeum Powstania Wielkopolskiego. Pamięć o bohaterstwie naszych przodków jest naszą powinnością, a doskonałym wypełnieniem tego zobowiązania będzie budowa nowego muzeum, które będzie najpiękniejszym pomnikiem naszej pamięci o bohaterach powstania wielkopolskiego.

DR HAB. RAFAŁ RECZEK

dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej
Oddział w Poznaniu

Są co najmniej trzy powody, dla których powinniśmy jak najszybciej odrobić zaniechanie, jakim jest brak godnego miejsca pamięci o zwycięskim powstaniu wielkopolskim.

Po pierwsze przyczyniło się ono do zmiany przebiegu zachodniej granicy. Gdyby nie wybuchło – status większości terenów Wielkopolski byłby zupełnie inny. Trudno sobie wyobrazić Polskę bez Poznania. A przecież bez zrywu zapoczątkowanego brawurowym przyjazdem Ignacego Paderewskiego do stolicy Wielkopolski historia II RP wyglądałaby inaczej.

Po drugie było to jedno z nielicznych powstań narodowych zakończonych pełnym sukcesem militarnym i politycznym. Dzięki niemu rozejm w Trewirze zakończył I wojnę światową.

I wreszcie ostatni już argument odwołujący się do sytuacji współczesnej. Nowoczesne muzea narracyjne to nie tylko strażnicy pamięci, ale i kreatorzy postaw. Organizują one wyobraźnię zbiorową pokoleń na kanwie wspomnień bohaterów przeszłości. Są wreszcie miejscami, które stają się ikonami miast. Takim właśnie miejscem ma szansę stać się w przyszłości Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

JADWIGA EMILEWICZ

poseł na Sejm RP IX kadencji

*Nowoczesne
Muzeum Powstania
Wielkopolskiego
stanowić będzie
integralną
część opowieści
o zwycięskim narodzie
polskim*

DR DARIUSZ
GRZYBEK

prezes
Fundacji Zakłady Kórnickie

Fundacja Zakłady Kórnickie, utworzona 20 kwietnia 1924 roku przez hrabiego Władysława Zamoyskiego z oddanego narodowi polskiemu majątku, działa pod patronatem honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i Prymasa Polski. W ramach realizacji celów statutowych prowadzi ogólnopolskie programy edukacyjne: promujący zaangażowaną społecznie przedsiębiorczość Ogólnopolski Konkurs Wiedzy i Umiejętności Praca Organiczna 2.0 oraz inspirowany encykliką *Laudato si* Program „Drzewo Franciszka”, zajmujący się propagowaniem ekologii opartej na współpracy różnych środowisk.

Fundacja tworzy również – stanowiący cyfrową metaforę zbiorów hrabiego Tytusa Działyńskiego – poczytny portal historyczny Hrabia-Tytus.pl i aktywizujący środowisko młodych rolników serwis internetowy Agrokultura.org. W tym roku rozpoczęła realizację Programu Edukacji Medialnej „Szkoła Generałowej”, mającego zwiększać kompetencje dziennikarskie uczniów szkół średnich z terenu Wielkopolski i rozwijać dziennikarstwo obywatelskie zaangażowane w życie i tradycje lokalnej społeczności.

Ponadto FZK prowadzi nowoczesny i zaopatrzony w wykwalifikowaną kadrę Dom Seniora Fundacji Zakłady Kórnickie w Jarosławcu. Wspiera placówki PAN – Bibliotekę Kórnicką i Instytut Dendrologii – oraz dofinansowuje działalność instytucji z terenów związanych z dawnymi dobrami Działyńskich i Zamoyskich. Już wkrótce zamierza stworzyć w Kórniku nowoczesne centrum edukacyjne MuMa, którego zadaniem będzie zwiększanie kompetencji matematycznych polskiego społeczeństwa. Fundacja jest także jedną z sześciu instytucji, które zainicjowały starania o ustanowienie 27 grudnia – dnia wybuchu zwycięskiego powstania wielkopolskiego – świętem państwowym.

BUDOWĘ MUZEUM POWSTANIA WIELKOPOLSKIEGO WSPIERAJĄ

POZnań*

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Muzeum Narodowe
w Poznaniu

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Poznaniu

torpol

Towarzystwo Pamięci
Powstania Wielkopolskiego 1918-1915

To muzeum jest potrzebne, ma być strażnicą naszej pamięci i tożsamości, która ma nam ciągle przypominać, skąd jesteśmy i dokąd zmierzamy. Pamięci – bo powstanie to symbol Chwały i Zwycięstwa społeczeństwa Wielkopolski w drodze do Niepodległości w 1918 roku. A także pamięci o 2500 poległych w walce o zachodnią granicę odradzającej się Polski. Tożsamości – naszej polskiej tożsamości. Zwykle jesteśmy podzieleni, nawet skłóceni – tak było i tak jest – ale potrafimy zjednoczyć się w przełomowych momentach. Takim momentem było powstanie wielkopolskie 1918 roku, takim był sierpień '80. Warto o tym pamiętać.

JERZY GOGOŁKIEWICZ

wnuk pierwszego dowódcy powstania wielkopolskiego
gen. Stanisława Taczaka

Nowe muzeum to najlepszy wyraz naszej pamięci o wyboistej drodze do wolności. O wydarzeniach, które wpłynęły na kształt odrodzonej Polski. Będzie to hołd złożony bohaterom tamtych lat. Wierzę, że nowe muzeum stanie się także miejscem edukowania nowych pokoleń, gdzie w atrakcyjny sposób ożyje historia, a młodość spotka się z przeszłością.

KATARZYNA PRAUZIŃSKA-CZARNUL

wnuczka powstańca i rysownika Leona Prauzińskiego

Ustanowienie nowego święta państwowego – Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego, zobowiązuje nas do szczególnego dbania o pamiątki i wszystko to, co będzie przypominało nam i następnym pokoleniom o dokonaniach bohaterskich Powstańców. Temu celowi będzie służyła budowana u stóp Wzgórza Świętego Wojciecha nowa, od lat wyczekiwana siedziba Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918–1919. To trudne zadanie, wymaga sporych nakładów finansowych. Ale nie zapominajmy, jakie trudne zadanie mieli przed sobą i jak doskonale je zrealizowali nasi Powstańcy.

TADEUSZ MUSIAŁ

Prezes Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918–1919, syn powstańca:

Więcej informacji o Nowym Muzeum
na stronie: powstanie.wmn.poznan.pl

